

Harjumaa kaunimad kodud on selgunud

Kodukaunistamise Harjumaa Kogu selgitas välja konkursi Kaunis Eesti kodu raames omavalitsuste poolt esitatud kaunimad objektid.

Hindamine toimus järgmistes kategooriates: eramud ja korrusmajad, maakodud ning ühiskondlikud hooned ja ettevõtted. Maakondlikule konkursile esitasid 15 omavalitsust kokku 27 objekti – 13 eramut/ korruselamut, 8 maakodu ja 6 ühiskondlikku hoonet või ettevõtet.

Eramute ja korruselamute seas tunnustati võitjaks perekond Taltsi kodu Käärti teel Viimsi valla Haabneeme alevikus. Teise koha sai perekond Teesalu kodu Keila linnas Barsbüteli tänavas ja kolmandaks tunnustati perekond Böstrovi kodu Maardu linnas Lubika tänavas.

Maakodude hulgast tunnustati võitjaks perekond Kõpu talu Vintse külas Padise vallas. Järgnesid perekond Kangru Kuivaveski talu Keila valla Maeru külas ning perekond Kooskora Lepiku talu Kose valla Krei külas.

Ühiskondlike hoonete ja ettevõtete kategoorias tunnustati võitjaks Viikingite Küla Kose vallas. Teiseks tunnustati Ardu kooli lasteaed Kõue vallas ja kolmandaks Kernu Põhikool Kernu vallas.

Maakondliku konkursi võitjad ning Voose küla kui 2010. aasta Harjumaa Aasta küla konkursi võitja esitatakse Vabariigi Presidendile autasustamiseks.

Maakondliku konkursi iga kategooria kolme parimat tunnustatakse Harju Maavalitsuse tänukirja ja Harjumaa ning Kodukaunistamise Ühenduse sümbolikauga seinaplaadiga sügisel toimuval konkurside Kaunis Eesti kodu ja Aasta küla 2011 pidulikul lõpetamisel.

Lisainfo:
Maret Välja
arengu- ja planeeringu-
osakonna arengutalituse
peaspetsialist
Tel 611 8773
maret.valja@mv.harju.ee

Avatud Noortekeskuse uus hoone avati pidulikult

Lõpp hea, kõik hea, võiks öelda: 1. juunil toimus Saue Avatud Noortekeskuse pidulik avatseremoonia. Noortekeskuse rajamine läks kokku maksma 1 063 655,98 eurot, millest suurem osa (958 674,73 eurot) tuli Euroopa Regionaalarengu Fondist.

Saue Linnavalitsus tasus kogu projekti abikõlblikest kuludest 5,61% (56 925,20 eurot) ning lisaks mitteabikõlblike kuludena 48 056,05 eurot. Projekti rahastamine „Avatud noortekeskuste, teavitamis- ja nõustamiskeskuste ning huvikoolide infrastruktuuri kaasajastamine“ meetme raames andis võimaluse noortekeskuse uue hoone rajamiseks, mis võimaldas tuua noortekeskuse tegevuse Saue Linnavalitsuse all paiknenud keldriruumidest välja.

Üle kümne aasta tegutsenud noortekeskus on tõestanud oma olulisust piirkonna noortele mitteformaalsete õppimisvõimaluste pakkumisel. Keldrikorrusel paiknenud ruumid aga ei võimaldanud pakkuda nüüdisaegse noorsootöö kõiki võimalusi. Uues valminud noortekeskuses on 1225 m² kasulikku pinda, millest toetuse abiga ehitati 1150,23 m². Ülejäänud osa ehitamist rahastati Saue Linnavalitsuse vahenditest. Hoone on kahekorruseline ja seal saab pakkuda võrreldes vanade ruumidega oluliselt enam vaba aega sisustavaid tegevusi. Uues rajatud noortekeskuses on tegevustoad, õueala ning polüfunktsionaalne saal, mis annavad paremaid võimalused regionaalsete ja piirkondlike noorteürituste läbiviimiseks ning aktiivsemaks koostööks. Tänapäeva ehitusnõuetele vastav hoone annab ka liikumispuudega noortele võimaluse noortekeskuse tegevustes osalemiseks.

Noortekeskuse ehitas Facio Ehituse AS ja omanikujärelevalvet teostas Ehituskorralduse OÜ. Projektiga seotud asjaajamist aitas Saue Linnavalitsusel korraldada OÜ Europolis.

Linnaelu

Arengukonverentsil loodi visioone II

Tänases lehes avaldame Saue linna arengukonverentsi mõttetalgutel välja öeldud ja kirja pandud ideed liikluskorralduse, heakorra, turvalisuse, spordi ja vaba aja, laste-noorte-eakate, ettevõtluse ja koostöö teemal. Kuidas võiks elu Saue olla aastal 2030?

Loe lk 2

Kultuur

Invaühing käis Pranglil

„Kui saarelt lahkumise aeg käte jõudis, lubasid paljud meist sellele ilusale ja külalislahkele saarele uuesti tagasi tulla,“ kirjutab reisi-ine tänases lehes ning kinnitab, et Prangli saarega tutvumist võib julgelt soovitada kõigile. Saarel toimib nüüd neli turismitalu, kus kõik ajakohased mugavused olemas.

Loe lk 3

Noored

Noored vabas õhus

Üritus, mida koordineerisid Saue Noortekeskus ja MTÜ Sinimustvalge Saue, oli tehtud noorte poolt – noortele. Päeva devis oli küll mänguline – Noorte Mängud Vabas Õhus –, ent tegelikult tegeldi täitsa vajalike ning õpetlike asjadega, alates liikluskultuurist ja lõpetades noorte õiguste ning kohustustega. Muusika ja muu lust kuulus asja juurde. Kahjuks ka sääsepilved...

Saue Huvikeskuse noored pidasid maha vahva laagri Karepal.

Loe lk 4

Noored

Töömalev alustas

6. juunil alustas tööd Saue noorte järjekordne töömalev. Keila Noortekeskuse karjäärinõustaja Liisa Pöder tutvustas noortele töölepinguseadust ja rääkis tööohutusest. Tublid lapsed, kes tööd ei põlga!

Loe lk 5

Sport

Ülevaade noorkergejõustiklaste saavutustest

Saue Gümnaasiumi kehalise kasvatusõpetaja Ester Legonkov võtab oma kirjatükis kokku koolilaste paremad saavutused erinevatel spordivõistlustel. Mõned usinamad-andekamad paistavad silma lausa mitmel alal.

Loe lk 6

Saue linna arengukonverentsi raames loodi tulevikuvisionid

22. mail toimus Saue Arengukonverentsi teine osa, viidi läbi mõttetalgud teemal „Elu Saue linnas aastal 2030“. Ajurünnaku korras loodi visionid ja unistati mitmel Saue linna puudutaval teemal. MTÜ Sinimustvalge Saue eestvedamisel hõigati välja palju huvitavaid mõtteid ning kirja said isegi täna utoopilisena näivad ideed.

Jüri Tümanok
Kristiina Kotter
Jaan Kalbus

*Tulevikuvisionide 1. osa
ilmus eelmises lehes.*

Liikluskorraldus

Tallinna ringtee valmimise järel on liiklus korraldatud ümber vastavalt auditile. Liikluskorraldusega on ära lahendatud suurte autode, sõiduaudode liikumine ning kergliiklus nii, et laste kooliteed on ohutud ja jalgrattateed võimaldavad liikuda vabalt Saue ja ka ümbruskonnas.

Heakord

Sõidu- ja kergliiklusteed on eeskujulikud, korraldus on tehtud koos teedeäärse haldajastusega. Sõidu- ja kergliiklusteede rajamisel on arvestatud erinevate sihtgruppide huvidega. Linn on kujundatud ühtse kontseptsiooni järgi. Koortele on loodud jalutamise rajad koos lemmikutele mõeldud treeninguatribuutidega.

Turvalisus

Turvakaameraid on paigaldatud üle linna kõige käidavatesse kohtades. Üle Saue on laiendatud naabrivalve piirkonnad ja turvalisus on oluliselt tõusnud tänu ennetustööle ning ühiskonna muutunud väärtustele.

Sport ja Vaba aeg

Sauel on ajakohane spordikompleks, mis on mõeldud kõikidele sihtgruppidele. Spordikompleks sisaldab endas erineva suurusega saale, väljakuid, saunamaailma, väliujulat, majutusvõimalusi. Välistes tingimustes sportimiseks saab kasutada Tammiku sportimisala (Sarapiku edasiarendus), kuhu on välja ehitatud rattarajad, suusamägi, jooksurajad. Ümber Saue linna on kergliiklusteede võrgustik. Sauel on lemmik-

Arengukonverentsi Hariduse ja kultuuri töögrupp aru pidamas.

loomade treeningplatsid ja jalutusväljakud, väikeloomade kliinik ja krematoorium. Tammiku sportimisala juures on huvitav seiklusrada ja laululava platsil lastele põnevust pakkuv teemapark.

Lapsed ja Noored pered
Saue linna hüüdlause aastal 2030 on: Saue — Laste linn. Kõik linnaga seotud arengud on tehtud laste huve silmas pidades.

Alla 3-aastastele lastele on oma kodu lähedal tegutsev lastehoid. Sauel on oma nn Vembu-tembu-maa või seikluspark. Kõik laste arengut soosivad tegevused (huvikoolid, sportimisvõimalused, ringid) on lihtsalt võimaldatavad või tasuta. Last kodus hoidva vanema toetus on võrreldav lastehoiu hoitava lapse toetusega. Noortele peredele on Sauele kolimise (sissekirjutamise) toetussüsteem ja selleks tehakse linna-kodaniku leping. Toimib ajakohane perearsti keskus koos kohaliku kiirabi lahendusega. Sauel on multifunktsionaalne hoone, mis on kergelt seadistatav kas lasteaiaks, kooliks

või päevakeskuseks, seda vastavalt hetke vajadusele.

Eakad ja noored pered

Sauel on toimiv meelelahutuskeskus, sh teater, kino, restoran, piljard jne.

Eakatele on loodud vanadekodu asendav eakate elurajoon koos tugiteenustega (eakad ei pea oma kogusest kekskonnast eemale kolima). Edukalt toimib eakate koostöö noorte peredega. Kodus elavate eakate tugisüsteem toimib vähem eakate koostöö kaudu. Toimib ka sujuv ühistranspordi süsteem Tallinnaga, võimalus linna sõita on vähemalt iga 15 minuti tagant.

Ettevõtlus

Ettevõtluse vallas toetatakse alustavaid ettevõtteid. Uue töökoha loomiseks on toetusskeemid ettevõtjatele. Linnavalitsus ja ettevõtteid teevad koostööd investorite „meelitamisega“ Saue linna. Detailplaneeringute ja muude küsimuste võimalikult kiire ja sujuv menetlemine. Toetatakse kohapeal rohelist energiat (päikesepatareid, tuulegeneraatorid, jne.) ja oluline on energiasääst.

Juhtimine ja koostöö

Linna juhtimises kasutatakse protsessikesket lähenemist ning mõõdikutel põhinevat juhtimismudelit. Depolitiseeritud linnavalitsus, inimesed võetakse tööle avaliku konkursi korras. Koostöös kodanike algatusega lahendatakse linnale vajalikud teenused vastastikuse kasulikkuse printsiibil. Linnale tähtsate otsuste langetamise eel arutatakse need eelnevalt kodanikega (kodanikeühendustega) läbi. Käib tõhus koostöö naabritega: ühistranspordi, sotsiaalhooldusteenuste valdkond (näiteks hooldekodu), piirialade planeeringute alal (täna näiteks kergliiklusteed), talgud.

Kõiki kohaletulnute mõtteid meie linna tulevikust on siinkohal raske edasi anda, kuid kõlama jäid eelkõige inimese ja keskkonna keskele läheneda. Oluline on, et igal indiviidil on vabadus valida just temale sobivaim elukorraldus. Siinkohal julgustaksime kõiki sauelasi oma linna ja elukeskkonda puudutava teemal ikka kõnelema ja tegutsema selle nimel et soovitu ellu viia. Tegutsedes hakkab algselt kättesaamatuna tunduv tulevikunägemus ajapikku reaalsemaks muutuma ning üsna pea võimegi nautida kontseriti oma meelelahutuskeskuses või külastada oma eakat ema kodu lähedal mugavas eakaterajoonis.

MTÜ Sinimustvalge Saue tänab kõiki kohaletulnuid!

Linnavalitsuse 17. istung

Saue Linnavalitsuse 17. istung toimus 1. juunil 2011. aastal, päevakorras oli:

- Töötervishoiu korraldamine Saue Linnavalitsuse töötajate terviseriskide vähendamiseks ja vältimiseks (II lugemine) /otsustati suunata eelnõu III lugemisele/.
- Seisukoht Viigimarja tn 20 detailplaneeringu algatamiseks /Saue Linnavalitsus on seisukohal, et esitatud detailplaneeringu taotlus ei vasta üldplaneeringule ning linnavalitsus ei poolda üldplaneeringut muutmata detailplaneeringute algatamist. Saue Linnavalitsus otsustas suunata eelnõu arvamuse saamiseks planeerimis- ja ehituskomisjoni/.
- Pärnasalu tn 25 büroohoone välispiirde rekonstrueerimise projekteerimise lisatingimuste kinnitamine /korraldus nr 148/.
- Saue linna Tule tn 20 kinnistu detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine /korraldus nr 149/.
- Sünnitoetuste maksmine /korraldus nr 150/.
- Koondise tn 20 Avatud Noortekeskusele kasutusloa andmine /korraldus nr 151/.
- Kirjaliku nõusoleku väljastamine Kadakamarja tn 26 /korraldus nr 152/.
- Tammetõru tn T2 ehitusloa väljastamine /korraldus nr 153/.
- Ladva tn 1 ja 1B ehitusloa väljastamine /korraldus nr 154/.
- Avaliku ürituse korraldamise luba /korraldus nr 155/.
- Mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste eraldamine /korraldus nr 156/.
- Üliõpilaste välisõppe stipendiumi määramine /korraldus nr 157/.
- Hinnapakumiste läbiarutamine ja kinnitamine /korraldus nr 158/.
- Info
 - Sõlmitud lepingud
 - Jurist Elis Haav andis ülevalate sõlmitud lepingutest.

Kõik linnavalitsuse korraldused ja määrused on avalikustatud veebilehel ja linnakantseleis.

Kelli Kõluvere

Saue Linnavalitsuse vastutav sekretär, arhivaar

Koolitoetus 2011

Ootame 2011. aasta koolitoetuse avaldusi esimesse klassi astujate vanematelt.

Vastavalt Saue Linnavolikogu 19. märtsi 2008 määrusele nr 44 „Saue linna lastetoetuste maksmise kord“ ja Saue linna eelarvele makstakse Saue Linnavalitsuse poolt 2011. aastal esimesse klassi astujate õpilastele koolitoetust 63,91 eurot.

Toetuse saajateks on kõik 2011. a septembris esimesse klassi astuvad õpilased, kelle elukoht on registreeritud Saue linnas. Lisaks on nõutav mõlema lapsevanema registreeritud elukoht Saue linna elanike registris. Kui üks vanematest ei ole registreeritud Saue linna elanike registris, makstakse koolitoetust 50% kehtestatud toetuse suuruselt (ei kehti lahutatud, mittekooselavate ja surnud vanemate kohta). Toetuse taotlemiseks palume lapsevanematel, kelle laps astub 2011. aastal esimesse klassi, esitada linnavalitsusele hiljemalt 30. septembriks 2011 kirjalik avaldus.

Koolitoetuse taotluse blanketid on kättesaadavad Saue Linnavalitsuses ja Saue linna koduleheküljel www.saue.ee/sotsiaalhoolekanne – avalduste blanketid – koolitoetuse taotluse blanket/. Koolitoetus makstakse välja avalduses esitatud arveldusarvele ajavahemikul 1. oktoober kuni 30. november 2011.

Heli Joon

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna juht; info tel 679 0174

Kiiremini Tallinna ja tagasi

Alates 13.06.2011 muutus Hansabussi opereeritav liin nr 191 Tallinn–Saue reisijate soovil 9 minutit kiiremaks ning ühtlustati kõik väljumisajad.

Selle tulemusena hakkavad bussid linna jõudma täistunniks ja see annab parema võimaluse hommikustel tööleminejatel aega planeerida. Lisaks on reisijal lihtne meelde jätta, et iga täistunni viieteistkümnendal minutil väljub buss Sauele.

Uued sõiduplaanid on peatselt saadaval bussides, lisaks saadetakse voldik kõikidele Saue linna elanikele koju ning õõl vastu 13.06 vahetati ka info peatustes. Selle muudatuse tagajärjel muutub liin ka kiiremaks bussiühenduseks Saue ja Tallinna vahel. Meeldiva muutuse kinnistamiseks loosib Hansabuss oma reisijate vahel välja erinevaid auhindu. Auhindadeks on jalgratas, 10 sama liini kuupiletit ning 100 Tallinn City Tour piletit. Kampania üksikasjad ja tingimused leiata peatselt bussist ja ka Hansabussi kodulehelt.

Ilusat suve soovides,

Andres Puskar

head teenindust pakkuvast Hansabussist

Väljaandja: Saue Linnavalitsus

Tel 679 0175, leht@saue.ee

Teostus: Editor Grupp OÜ

Trükk: Baltic Print & Banners OÜ

Järgmine number ilmub
1. juulil 2011

Imeline reis Prangli saarele

Nagu teada, on Saue Linna Invaühingu liikmed väga reisihiimulised. Meenuvad eelmisel aastal tehtud reisirid Piirissaarele ja Eesti põhjarannikule. Eriti see viimane reis, mille muutis meelde jäävaks rannikul möllav torm. Uut reisi kavandades valisime just maikuu lõpu, lootuses, et ilm on ilus ja soe.

Tiina Univer

Kui Elena teatas, et seekord on reisisihiks Prangli saar, täitus soovijate nimekiri kiiresti. Kahjuks pidi nii mõnigi terveise tõttu reistist loobuma. Need, kes reisile tulid, ei pidanud kahtetsema.

Hommik oli pilvine ja tuuline. Tuule tugevus on eriti oluline ju merereisi puhul. Pärast tunniajalist sõitu läbi pealinna jõudsimel Leppneeme sadamasse, kus meid ootas Kihnu Veeteede laev Vesta. Varem sõitis sellel liinil postipaati, Vesta seilab siin alates 2010. aasta sügisest. Laev mahutab 47 reisijat. Avaras salongis jätkus kõigile istekohti. Aga nii mõnigi soovis reisisa laeva ahtris, kus oli tuul ja laine pritsis üle parda — täielik mereromantika! Laeval olid kõik mugavused — baar, laste mängunurk, teler.

Laev võttis kursi Pranglile, mis juba sadamast väljudes selgelt paistis. 1909. aasta 27. juuni Postimehes ilmus artikkel tutvustamaks mandrieestlastele seda paika: *Prangli saar seisab Soome lahes, umbes 35 versta Tallinnast mereteed mööda hommikupoole*. Kirjutaja peab seda saart paljudele tundmatuks, sest sinna kohalejõudmine ei ole kerge ...

Meie reisihiimulised naustisid meresõitu ja peatselt naustisid Aksi ja Keri saar, millel ainult lagunev tuletorn on. Pranglile jõudmiseks kulub umbes kolmveerand tundi. Suur elamus merel oli veest välja vaatav uudishimulik hüljes. Saarel saime rohkesti teadmisi hülgepüügi kohta ja saime teada ka hulka sõnu ja väljendeid hüljeste kohta. Näiteks nägime küll hülge pead, kuid ei näinud hülge pürsti (saba) ...

Prangli võttis meid vastu vihmasajuga. Sadamas ootasid meid kohalikud „taksod“ — kastiga veoautod. Tänu lahetele autojuhtidele oli varsti kogu seltskond autokasti pai-

gutatud ja ekskursioon saarel võis alata. Sõitsime mööda Prangli peatänavat, õitsvate ja vihma käes lõhnavate toominate alt läbi, kahel pool teed rootsipunaseks värvitud majad ja lilleheites aiad.

Esimene peatus oli Prangli rahvamajas. Seal räägiti meile elust saarel ja saime ka vastused oma küsimustele. Enamik meist polnud Pranglil käinud. Saime teada, et talvel käib kopter ainult kaks korda nädalas ja et kohalik kartul on väga hea maitsega. Rahvamaja juhataja jutust jäi mulje, et üldiselt on saarerahvas eluga rahul, välja arvatud töökohtade vähesus. Endistel aegadel töötasid näiteks naised kohalikus kalatööstuses, praeguseks tegeldakse oma aia- ja põllumaaga. Talvel aga on põhitegevuseks käsitöö. Nüüd on saarel loodud mitu ühistut. Elatakse sõbralikult, käiakse rahvamajas koos, tehakse käsitööd ja „parandatakse“ maailma. Pildid tehtud ja muljed saadud, ronisime taas „taksokastidesse“, järgmine peatus oli Prangli Põhikooli juures. Selles koolis õppis käesoleval õppeaastal 10 õpilast. Käib tõsine võitlus selle nimel, et kooli säilitada. Võetakse juurde õpilasi ka linnast, neid, kel koolikäimisega raskusi. Siin on need lapsed kõik valvsa pilgu all. Õpetajaid on kuus. Mitu õpetajat käib siia tööle Tallinnast. Kindlasti on paljudele tuttav sõna *pranglimine* — see on Prangli kooli endise direktori Kalev Põldsaare poolt välja mõeldud veebipõhine peastarvutamise mäng, millega tegeldakse nii Eestis kui ka mujal.

Noored lõpetavad põhikooli ja lähevad linna gümnaasiumi või kutseõppeasutustesse ja paljud ei tulegi enam saarele tagasi. Prangli elanike arv kõigub 80st 100ni. Suvel see arv suureneb suvitajate arvel. Viimastel aastatel on hakanud arenema ka turism — saarel

on neli turismitalu, kus kõik ajakohased mugavused. Tegelikult on ju Prangli Tallinnast ainult üheksa kilomeetri kaugusel ja kuulub Viimsi valla alla.

Edasi peatusime Prangli saarte Muuseumi juures. Muuseum avati 2009. aastal. Saime nii mõndagi teada Prangli ajaloo, nägime vanaaegseid esemeid — nii majapidamises kasutatud tööriistu kui ka kala- ja hülgepüügi vahendeid. Peamisteks tegevusaladeks olid ju kalapüük, hülgepüük ja meeste meelistegevuseks linnujaht. Need tegevused töid toidu lauale ja võimaldasid teha mandril vahetuskaua. Arvatakse, et esimesed hülgekütid jõudsid Pranglile 13.–14. sajandil. Hülgelt saadi nii rasva, nahka kui ka liha. Et aga hüljeste arv on vähenenud, siis alates 1980. aastast on hülgeküttimine keelatud kogu Eestis. Kuigi hülgeid enam ei kütitata, elavad legendid vapratest Prangli hülgeküttidest tänaseni.

Väiksem veoauto ees ja suurem järel — nii sõitis lõbus reisiseltskond Saare lõunaosas asuva Püha Laurentiuse Kalmistu juurde. Prangli kirik on ehitatud 1848. aastal ja ka nõukogude ajal oli seal kooskäiv kogudus. Surmuaias hauaplaatidel nimesid uurides nägime, et saarel on elanud nii Rootsi kui ka Soome päritolu inimesi.

Alates kirikuskäigust oli ilm muutunud — pilved kadunud, päike säravas. Meie tee viis aga süngesse paika, kuhu on maetud 1941. aastal hukunud inimesed. Laev, millel oli 3000 kuni 4000 meest ja mille nimi oli Eestirand, sai pommitabamuse just Prangli saare lähedal. Osa pääses, kuid palju uppusid. Mälestusmärk ja ühishaud asuvad kauni männimetsa all.

Tegime pikema peatuse mere ääres, kus imetlesime kauneid kivikesi, mida meri

lihvinud. Nägime veel metsa all maagaasi leiukohta, kus suurem purse toimus 1946. aastal. Kinnituseks, et nüüdki veel maagaasi immitseb, süütas meie autojuht tuletikut gaasileegi.

Järgnes lõunasöök — maitsvad tursakotletid ja muffinid. Kokkade sõnul oli toit tehtud just äsja püütud kaladest. Pärast lõunat võisime veel jalutada saare peatänaval, metsa all või merekaldal. Ostsime kaasa kohalike meistrite tehtud meeneid, imetlesime suuri kive, kauneid aedu, päikese käes silerdavat merd. Saarel liikusid ringi koerad — muide, väga sõbralikud, sest neid pole kunagi ketis peetud. Siin-seal oli näha nõukogudeaegseid autovrakke, samuti möödusime mahajäetud sõjaväekasarmust. Läbisäämine sõduritega olnud pranglilastel hea, neist oli olnud abi kohalikel elanikel ja vastutasuks anti neile kala ja muid saadusi.

Jõudis kätte saarelt lahkumise aeg. Paljud meie seast lubasid sellele ilusale ja külalishalkele saarele kindlasti tagasi tulla, sest osa sellest saarest jäi meil veel nägemata ja kohalikud metsaalused olivat rikkad mustikatest ja seentest. Seekord saime tuttavaks jälle ühe osaga meie kaunist maast. Ka oma sõpradele teame soovitada nüüd üht huvitavat reisisihti. Tagasiteel oli parajalt tugev tuul, mis meie laevukest kõigutas ja kõige vapramad ahtris sõitjad said ka märjaks kastetud.

See tore reis sai teoks tänu Elena Kalbuse algatusele ja giid Arne Timmi organiseerimisele. Tänu kuulub ka bussijuht Antsule. Imetlust väärivad aga kogu meie reisiseltskond — vaatamata eale ja liikumisraskustele olid kõik väga vaprad ja heatujulised. Kindlasti on meil ees veel huvitavaid kohti, mida selliste toredate reisikaaslastega avastada. ●

Midrimaal toimus vahva heategevusüritus

Midrimaa lasteaia traditsiooniliseks ühisürituseks on kujunenud iga-aastane heategevuslik kevadpidu, mis toimus sellel aastal laulu- ja tantsupeona.

3. juuni õhtupoolikul koguneski lasteaia õuele ligi viissada külalist. Pidu algas rongkäiguga ning lipu heiskamisega. Avakõne pidas direktor Anne Teetamm. Peolisi tuli tervitama ka Saue linnaapea hr Harry Pajundi. Lapsevanemaid tänas hea koostöö eest hoolekogu esimees Mati Riimaa.

Kõigepealt esinesid kõige pisemad mudilased, näidates vanematele, mida põnevat nad on õppinud. Kõik vanuserühmad esitasid oma laulud-tantsud.

Tänu muusikaõpetajatele Reet Jürgensile ja Kerli Mittile oli lastel kenasti repertuaar omandatud. Lõpuks esines pois-tekoor Elviira Alamaa juhendamisel. Veel näitasid oma oskusi väikesed peotantsijad. Lapsevanemad jälgisid huviga oma võsukeste etteasteid.

Juba enne kontserdi lõppu alustasid Midrimaa töötajad kookide müügiga. Üsna kiiresti tekkis suur järjekord — kõik soovisid lastevanemate küpsetatud hõrgutisi proovida. Kõik lapsed ja lapsevanemad olid rahulolevad ja õnnelikud.

Pärast kontserdi suunasid peojuhid — õpetajad Kerli Mitt, Ene Männamets-Tõll ja Marge Nõlvand — lapsi tegevuskustesse. Hilise kojuminekuni meisterdati lõnga- ja jäätise-pulganukke, maske, pärgi, lillekesi, õpiti käepaelte punumist. Esindatud oli ka Saue lastekaitseühing, kes valmistas lastele märke. Kõigile jätkus tegevust. Õhtul mindi koju omavalmistatud lillekeste, pärgade ja märkidega. Vanemad nau-tisid ilusat õhtupoolikut koos lastega.

Heategevusüritus sai teoks tänu lastevanematele, kes maitsvaid kooke küpsetasid, Midrimaa pere ühistele jõupingutustele ja lasteaia kokkadele.

Heategevusüritusest saadud tulu oli 891.10 € (13 955.36 EEK) ja selle eest on plaanis tellida lastele uusi rahvariideid.

Suur-suur tänu kõigile osalejatele!
Ilusat suve soovides,

Lya-Renate Uuvits
õppealajuhataja

Peojuhid.

Koogimüük.

Noored

Noorte Mängud Vabas Õhus — tore noortepäev!

4. juunil, Eesti lipu päeval kogunesid Saue linna noored ja nooruslikud Jaanituleplatsile, et nautida suurepärasest ilmast, muusikat ja meelelahutust.

Kristi Kruus

Üritus, mida koordineerisid Saue Noortekeskus ja MTÜ Sinimustvalge Saue, oli tege-likult tehtud noortele ja korraldatud ka täielikult noorte poolt — alustades koosolekute- st ja kontseptsiooni määrat-lemisest, bändide otsimisest ja kirbuturu korraldamisest kuni transporditeenuse, koristamise ja telkide ülespanemise/ ma- havõtmiseni.

Mis siis noortepäeval toimus?

Esimest korda korraldasime kirbuturu, mis läks edukalt nii müüjate kui ostjate jaoks ja tulevikus kavatseme uue noor- tekeskuse juures hakata regu-

laarseid kirbukaid korraldama. Jälgige reklaami!

Platsile olid end tutvusta- ma tulnud Kaitseliidu Harju Maleva Saue Kompanii liik- med koos vägevate relvade ja autoga ning Keila Päästeko- mando päästjad koos uhke tu- letõrjeautoga. Kohal oli vahva tiigrirada, mis pärineb Suure- Jaani noortekeskuse Varaai- dast. Varaait on koht, millel on avatud noortekeskuse teenuste mitmekesistamiseks vajalikud vahendid — sportimis- ja mat- katarbed, muusika- ja kunsti- tarbed ning vaba aja veetmise vahendid ning laenutab neid tasuta teistele noorsootöö tegi- jatele ja noortele.

Noori olid kaunistama tul- nud Ele Ilustuudio juuksur

ja kosmeetik, kes sümboolse- tasu eest lakkisid õhtuni tüd- rukute küüsi ja punusid patse. Noorteuht Üllar pani üles ronimisseina ja julgestas terve päeva, pause pidamata, vap- raid noori.

OÜ Plekliisu korraldas noortele liiklusteemalise vik- toriini ja jalgratta vigursõidu. Firma 360 kraadi koos Saue Noortekeskuse Varaaidas ole- vate GPS-idega korraldas vah- va geoseikluse Nagu nupud laual.

Lastekaitse Ühingu telgis said noored kirja panna oma õigused ja kohustused ning endale selle eest auhinna va- lida. Toome siinkohal lugejani mõned noorte poolt välja vali- tud õigused ja kohustused:

ÕIGUSED: elada, öelda ei, jääda kindlaks oma põhimõte- tele, naerda, laulda, tantsida, puhata, **süüa jäätist, ujuda,** rääkida oma muredest, osale- da huviringides, teha valikuid oma hariduse osas, olla puhas ja ilus, elada kodus, **saada süüa, magada, puhata, koo- lis käia,** poes käia, saada arsti- abi, **sõpradega suhelda,** saada taskuraha, avaldada arvamust, vabalt elada, reisida, aidata va- nemaid, olla noortekeskuses, teisi aidata, olla laps, omada vanemaid ja nendega koos elada, olla kaitstud vägival- la eest, tunda armastust, õppida võrdsetel võimalustel teistega, paluda abi, olla ainulaadne, nõuda vaba riiki, ennast va- balt teostada, valida elukohta,

autoga sõita, pidutseda, arvutit kasutada, end pesta, omada riideid.

KOHUSTUSED: **koolis käimine, oma toa korista- mine, sõna kuulamine, ham- maste ja enda pesemine,** vanemate aitamine, tervislik toitumine, vanemate austami- ne, reeglitest kinni pidamine, õppimine, loomade eest hoo- litsemine, õues olemine, ilusti käitumine, sõjaväkke minemi- ne, maksude maksmine, EV seaduste järgimine, aus olemi- ne, töökas olemine, oma riigi austamine, teiste ja looduse hoidmine, söömine, tere ütlemine, viisakas olemine, sõbra- likkus, jalgrattaga sõites kiivri kandmine, jalgratta juhiloa te- tud „moskiitod“ :)

kujuks olemine väiksematele, enda eest seismine, peretöodes osalemine, oma tervise hoid- mine, alkoholi mittetarviti- mine, hästi käitumine, kaupade eest maksmine.

Päeva muusikalise poole eest hoolitsesid noorte imp- rovisatsiooni- ja jazzfestivali Visioon talendid ning noorte- ansamblid Plutoonium, Hyp- nothesia, Merwis, Kristen Kasuk & Band ning Melony Green koos Erki Andres Nu- udiga.

Kokkuvõttes jäid kõik päevaga rahule — nii kor- raldajad kui ka külalised. Ilmaga vedas ja ainsad, kes püüdsid asjatult tuju rikkuda olid eikusagilt ilmunud tüü- tud „moskiitod“ :)

Saue Huvikeskuse Suvealguse laager Karepal

6.–11. juunini elasime kirevat ja tegusat laagrielu Karepal. Laagris olid enamikus huvikeskuse erinevate ringide lapsed. Ilm oli sel aastal küll erakordselt ilus ja soe ning päike säras taevas iga päev.

Virve Laan

Saue Huvikeskuse huvitegevuse juht

Ilusa liivarannaga merelaht oli lausa käeulatuses. Päril alguses oli küll noorematel nutuvõru suul, sest kõik oli harjumatu ja sääseparved rün- dasid armutult. Tasapisi koha- neti ja päev-päevalt muutus laagrielu põnevamaks ning tegevusi jagus igasse hetke. Koos õpetajate Virve Laane ja Made Kaaresega maaliti merevaateid, õpiti sõejoonis- tuse nippe, meisterdati üksik- kut saart, ehitati liivalosse ja tegeldi maakunstiga. Ei puu- dunud ka sportlikud mängud vabas õhus, mida korraldas kahel päeval Terje Toomingas. Mõttemängude turniire rendžus ja gomokus korraldas Ants Soosõrv.

Käisime ka kahel jalgsi- matkal. Esimene neist viis meid maalikunstnik Richard

Sagritsa sünnitalusse Kare- pal, kus Teet Veispak meile giidiks oli ja muhedal moel kõik Sagritsaga seotud kohad kätte näitas, tema maale tut- vustas ja talupaiga ümbruse loodusest ning ajaloost rää- kis. Laste huvi giidi jutu vastu näitasid rohked küsimused kunstniku elu kohta. Läbi metsa tagasiteel külastasime ka väikest Karepa raamatukogu, kus varem oli asunud Karepa kool. Teine jalgsimatk oli Kullo laagri poolt korral- datud öömatk. Laagrist lah- kusime kell 23.00 ja matkasi- me läbi metsa ja üle Selja jõe silla mere kaldale, kus tegime lõket ja sõime võileibu. Taga- siteele asusime kõige häma- ramal ajal ja retk läbi pimedas metsa pakkus palju põnevust. Järgmisel hommikul oli luba

pisut kauem magada ja seda võimalust ei jätnud keegi kasutamata. Hommikvõimlemi- se ja mängude õhtute sisus- tamise eest hoolitses õpetaja Hellen Floren. Laagri lapsed võtsid osa „Talendijahist“ ja „Playbox’ist“, harjutasid et- teasteid ja olid hingega asja

juures. Tulemuseks olid lõ- busad ja sisukad õhtud, mis meeldisid kõigile osalistele. Meie päevalõpu traditsiooniks sai aga igaõhtune jalutuskäik mere äärde päikeseloojangut vaatama. Reedel, 10. juunil ootas laagrilapsi veel viimane väljasõit — „Aardejaht“ Tool-

se Ordulinnuses, millega jäid küll kõik rahule, sest „mere- rõõvlis“ giid oskas linnuse ajalugu tutvustada, huvitavaid legende pajatada, kummitu- selugusid rääkida ja vahvat seiklusmängu korraldada. Laupäeval pärast hommiku- sööki, kui kohvid juba pa-

kitud olid, võtsime veel aega rannas olla, lahel liuglevaid luiki vaadata ja omavahel pi- sut muljeid vahetada. Kahju, et laager lõpeb just nüüd, kui kõige huvitavamaks läks, oli laagrilaste ühine arvamus.

Ilusat suve kõigile ja koh- tumiseni septembris! ☺

Noored

Töömalev alustas

6. juunil algas Saue noorte jaoks järjekordne töömalev. Maleva avas linnapea Harry Pajundi ning tööohutusest ja töölepinguseadusest rääkis Keila Noortekeskuse karjäärinõustaja Liisa Põder. Fotodel võite näha, missuguseid töid malevlased sel suvel juba teha on jõudnud :)

Kose, Kuusalu ja Saue kooli laululapsed ühiselt Gotlandil

26. maist kuni 1. juunini viibis Harjumaa projektlastekoor „Rõõm laulust“ Gotlandi koorifestivalil. Selleaastases projektis „Rõõm laulust“ osales 3 Harjumaa lastekoori: Kose Gümnaasiumi lastekoor — dirigent Heli Sepp, Kuusalu Keskkooli lastekoor — dirigent Taavi Esko ja Saue Gümnaasiumi lastekoor Tirtsutajad — dirigent Grete Põldma, klaverisaatja Sirje Ojavee.

Grete Põldma

Saue Gümnaasiumi koolikooride dirigent

Ja juhtus see kõik nii ... Ühel külmal talvapäeval helises Kose Gümnaasiumi muusikaõpetaja ja koolikooride dirigendi Heli Sepa telefon ja Gotlandi Kooriühingu esindaja **Ragnar Håkanson** kutsus Eesti lastekoori Gotlandi koorifestivalile. Pärast laululaste ja lapsevanemate informeerimist saadi nende nõusolek reisiks nii rohkearvuliselt, et festivalile pidi sõitma kahe bussiga. Pärast pikka ja pingelist laulupeo ettevalmistusperioodi ja närvesöövat ettelaulmist leidis meil veel entusiasmi, et õppida selgeks iseseisev kava ja norra helilooja Johan Varen Uglandi missa „Barn i Guds tid“.

26. mail algas reis laeva-sõiduga ja kogu reisi jooksul viibiti merel kokku 25 tundi. Tuulisele ja eestimaiselt jahe-dale Gotlandile jõuti 27. mai õhtuks. Samal õhtul olid kohe ka esimesed esinemised saarel. Koorifestivali raames esinesid erinevad koorid Visby vanalinnas asuvates kloostri-varemetes ja kirikutes. Meie esinemine St Clemensi ja St Nicolause varemetes võeti vastu pealtvaatajate sooja aplausi ja kiidusõnadega. Järgmine päev tõi kaasa esinemise Visby vabaõhulaval ja tutvumise vanalinnaga. Ja vanalinn on seal tõeliselt hubane ja armas — kitsad tänavad, munakivisillutis, õitehtes

puud ja lilled.

Pühapäev, 29. mai oli meie reisi kõige vastutusrikam päev. Ettekandele tuli missa ja õhtupoolikul iseseisev kontsert Föle kirikus. Kui missa puhul teadsime, et osa võtab 150 last ja meid on 53, siis arvasime, et oleme rohkem abijõu staatuses. Kohapeal aga selgus, et meil oli hoopiski kandev roll. Ülejäänud lauljad olid 6–10-aastased. Vaid üks 10-liikmeline neidude koor oli meist vanem ja noodimaterjal nõudis just häid noodilugejaid ja oli vokaalselt parasjagu nõudlik. Kontsert-jumalateenistus Visby Toomkirikus oli rahvarohke. Ettekantud missa autori enda dirigeerimisel ja missa kaudu toimunud protsessioon kujuneski lastele kõige elamusterohkemaks ja meeldejäavamaks sündmuseks. Enne õhtust iseseisvat kontserti jäi väike puhkehetk ja see kulus marjaks ära, sest ega lastele ole naljaasi anda kaks täispikka kontserti päevas. Föle kirikusse oli meid kuulama tulnud hulk inimesi ja pettuma nad ei pidanud. Noored lauljad andsid endast maksimumi, suutsid varjata mõningast väsimust ning panna ettekantud lauludesse oma hingesoojust. Esitati valdavalt Eesti autorite loomingut.

Järgmine päev kulus saarega tutvumiseks ja seda Gotlandil elava eestlannast giidi,

Kose, Kuusalu ja Saue kooli laululapsed ühiselt Gotlandil.

koduse ja armsa **Küllsi Bergbohmi** kaasabil. Elamusterohkeks kujunes Lummelunda koobastes käik — sai näha looduse meistritööd ja võimsust. Küllastati lubjakivi muuseumi ja sõideti saarel asuva ainukese raudteesõidukiga. 10 minutit praamisõitu viis meid bussiga väikesele idüllilisele Färö saarele. Siin сувitas ja selle saare kalmistule on maetud maailmakuulus Rootsi filmirežissöör Ingmar Bergman. Teisipäeva varahommikul algaski tagasitee koju. Stockholmis kuningalossi ees sai-

me näha vahtkonnavahtetust, mis toimus ratsarügemendi saatel. Põikasime sisse Stockholmis suurkirikusse, kus saime proovida sealset akustikat. Küllastasime Stockholmis asuvat Eesti Maja, kus meid võttis vastu kohaliku Päevalehe tegevtoimetaja Tiina Pintsaar. Meid kostitati jahutava joogi ja värskete beseekookidega. Vastutasuks esitasime oma kooriga mõned armsaks saanud laulud. Vaatamata asjaolule, et ärgati kell neli hommikul, jätkus tagasiteel lastel laevas energiat ja rõõmu laul-

miseks ja tantsimiseks veel ka õhtutundidel. Hommikul tervitas meid päikeseküllane ja suvesoe Tallinn.

See reis oli lastele positiivseks elamuseks — saadi tuttavaks erinevate Harjumaa koolide lastega, õpiti üksteisest hoolima ja üksteisega arvestama, saadi iseseisvamaks ja omandati vajalikke elutarkusi.

Suur tänu kogu „Rõõm laulust“ projektis osalenud lauljate ja õpetajate poolt fantastilisele **Heli Sepale**, tänu kellele osavõtt Gotlandi koo-

rifestivalist teoks sai! Samuti kuuluvad meie tänusõnad bussijuhtidele **Andresele** ja **Andrusele** ning meie reisi „emadele ja isadele“ **Merikesele**, **Angelale**, **Aivarile** ja **Andresele**, tänu kellele said meil kõhud täis, leevendatud nii mõnigi pea- ja kõhuvalu ning dokumenteeritud kõik meie esinemised ja ettevõtmised.

Aitäh toetajatele: Harjumaa Kultuurkapital, Eesti Kultuurkapital, Harjumaa Omavalitsuste Liit, Kose vald, Kuusalu vald, Saue linn. ●

Põgus ülevaade Saue Gümnaasiumi noorkergejõustiklaste tegevusest 2011

Ester Legonkov

Saue Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja ja KJK TIPP Saue grupi treener

Harjumaa meistrivõistlustel sisekergejõustikus oli hoos Liisbeth Salutee, kes võitis TA vanuseklassi 60 m jooksu 8,52 s ja kaugushüppe 4,94 m ning kõrgushüppes oli Liisbeth III.

PB vanuseklassis näitas head vormi Ranon Kriisa. Suurepärase tulemustega võitis ta 60 m jooksu — 7,88 s, sama pika tõketega distantsi 9,40 s ja kõrgushüppe 1,74 m. Kuulitõukes tulemusega 11,94 m oli ta teine ja 300 m jooksus ajaga 44,79 s kolmas. Kolmas koht ka kauguses tulemusega 5,23 m. PB teivashüppes II koht Rasmus Tammemetsale 2,90ga.

Eesti talvistel A- ja B-klassi meistrivõistlustel üllatas Ranon Kriisa oma südika esinemisega 60 m jooksus — III koht ajaga 7,89 s ning tõketega distantsil suurepärase ajaga 9,13 s IV koht. Üllatused aga jätkusid. Kõrgushüppes 1,76 m ja Eesti meister!

Eesti juunioride ning A- ja B-klassi talvise mitmevõistluse MV-I PB vanuseklassis osalenud Ranon Kriisa tegi ilusa võistluse ja tasuks 3435 punktiga kuues koht.

Kergejõustikuklubi TIPP MV andis ülevaade ka meie pisemate oskustest. PE kaugushüppe esikolmik

olid ainult saekad — Jan Erik Vaiksalu I, Kaspar Reiman II ja Naatan Puusepp III. 60 m jooksus I Kaspar ja Jan-Erik III. PD kaugushüppes ja 60 m jooksus oli võidukas Silver Milpak. Kermo Kiisa oli 60 m jooksus III. Silver jooksis 800 m koos C-vanuseklassi poistega ja oli II Rainar Tease ees. Rainar noppis kolmandad kohad ka kuulitõukes ja kaugushüppes. Erik Orastu võitis PC 60 m ajaga 8,83 s ja kaugushüppe ning oli teine kuulitõukes. Erikut edestas Patrick Kummer, kes lennutas 3 kg raskust raudmuna 9,91 m kaugusele. 60 m jooksus oli kolmas Kevin Telliskivi. PA võistleja Harold Vilson oli I 800 m jooksus, II kaugushüppes ja III 60 m jooksus.

TE 60 m jooksu ja kaugushüppe võitja oli Teele Tammemets. TD vanuseklassis võidutses Laura Häling: 60 m jooksus 9,34 s, kaugushüppes 3,90 m ja kõrgushüppes 1,20 m. Elys Anette Gerke oli kõrguses 1,15ga II ja 60 m jooksus Merili Urva III. TC esikohad Christyn Liivale 60 m 8,70 s, kuulitõuge 10,33 m. Kuulitõukes oli teine Karmen Maria Kotter 9,69ga. Laura-Liisa Liiu oli esimene kõrgushüppes 1,40ga ja kolmas 60 m jooksus. TC

600 m võit kuulus Merily Palmisaaarele ja Elisabeth Valdmann oli kolmas. TB kuulitõuke võitis Doris Õunapuu. Doris hüppas kõrgust 1,40, mis andis talle III koha. TA vanuseklassi 60 m ja kõrgushüppe võitis Liisbeth Salutee tulemustega 8,52 s ja 1,55 m.

Harjumaa koolidevahelistel meistrivõistlustel sisekergejõustikus tuli Saue kool Kuusalu järel auväärsele teisele kohale. Oma tõhusa panuse andsid viiendate klasside arvestuses esikohtadega Laura Häling kaugushüppes 4,04 m, Emil Ojaperv 60 m jooksus 8,50 s ja kõrgushüppes 1,40 m ning Egert Meriste 600 m jooksus 1,57,27 min. Erik Orastu oli teine kaugushüppes ja 60 m jooksus. 6–7 klasside arvestuses jooksis Christyn Liiva uue isikliku rekordi 8,59 s ja tasuks kuldmedal. 8–9 klasside arvestuses tuli meile kolm esikohta: Liisbeth Salutee 60 m jooksus 8,50 s ja kaugushüppes 4,83 m ning Ranon Kriisa kõrgushüppes 1,78 m. Pronksmedalid kuulusid Polina Piiskoppele kõrgushüppes 1,40 m ja kuulitõukes Henri Richard Talgrele. Gümnaasiumi-osas tuli meile üks medal, aga see-eest kuldne. Gerda Joatõukas 4-kilost kuuli 9,80 m.

Nõmme kevadjooksul tuli esimeseks Laura-Liisa Liiu. Hõbemedalid kuulusid Mikk Martin Kõivule ja Teele Tammemetsale.

Pronksmedalid riputati ka Laura Hälingule ja Emil Ojapervele.

Harjumaa koolide meistrivõistlustel murdmaateatejooksus kuulus Saue Gümnaasiumile II koht Kuusalu järel, kelle kõik 8 võistkonda krooniti hõbemedalitega! Meile kaks kulda ja kaks pronksi ning peotäis neljandaid kohti.

I koht V klasside tüdrukutele: Laura Häling 3.C, Merili Urva 4.B, Elisabeth Valdmann 5.C, Liss Viilma 5.C ja Merily Palmisaaar 5.A.

I koht VIII-IX kl neidudele: Liisbeth Salutee 9.B, Eliina Liiva 8.C, Kristina Toomsalu 8.B, Karin Nappus 9.B ja Marliis Odamus 9.A.

III koht V kl poistele: Silver Milpak 3.A, Egert Meriste 5.A, Martin Aadli 5, Eml Ojaperv 5.C ja Ronald Viisimaa 5.C.

III koht VI–VII kl tüdrukutele: Laura-Liisa Liiu 6.B, Christyn Liiva 6.B, Brita Veldermann 6.A, Liismarleen Verilaskja 6.A ja Hanna-Stina Meriste 7.A.

2. osa ilmub järgmises lehes.

Harjumaa Spordiliidu võistluste protokolle on võimalik sirvida aadressil www.harjusport.ee. Kergejõustikuliidu kodulehelt www.ekjl.ee näeb nii maakondlike kui ka vabariiklike võistluste tulemusi, lisaks leiab edetabelid.

Mälumänguritel lõppes kevadhooaeg

Suur suvi saabus tänava väga ootamatult ja inimesed lähevad pisitasa väljateenitud puhkusele. Õnneks lõppes ka mälumängurite hooaeg parajasti enne palavust, sest ega mõttetöö sellises kuumuses kerge ei ole.

Praegu saab teha kokkuvõtte linna võistkondlike esivõistluste „Saue Tammekilb 2011“ II eelvoorust ning üldjärjestusest kahe vooru järel.

Tammekilva II voor toimus 25. mail ning kohal olid samad 8 võistkonda, kes esimeses vooruski. Seekord olid võistkonnad enamasti täiskoosseisudes ning see kajastus kohe ka paremusjärjestuses. Kahjuks olid kusagile kadunud võistkonna Tere mängijad ning nende au hoidis üksipäini üleval Kadi Sārgava. Vapustavalt mitmelkūlgseid teadmisi näidates võitles ta välja viienda koha ning tõestas, et eelmise aasta linna individuaalsete meistrivõistluste hõbemedal ei olnud mingi üllatus ja tänava tuleb teda lugeda üheks suurfavoriidiks meistrivõistlusele.

Tenno Sivadi esitas kokku 50 küsimust, esimesel poolajal 35 ja teisel 15 ning 2 neist olid boonusküsimused. Kokku oli võimalik koguda 82 punkti.

Võrreldes I vooruga olid oluliselt edukamad Sammas ja Tammetõru ning stabiilselt head Tammetark ja Ettur. Must päev oli õpetajate võistkonnal SG4, kes I voorus oli olnud teisel kohal.

II eelvoorüldjärjestus: 1. Tammetark 59 p; 2. Ettur 48 p; 3. Sammas 47 p; 4. Tammetõru 41 p; 5. Tere 38 p; 6. SG4 34 p; 7. Noortekeskus 24 p; 8. RK (õpilased) 21 p.

Nüüd toome ära paremusjärjestuse kahe vooru kokkuvõttes ning kõik osalenud mõttemeistrid:

1. Tammetark	117 p (Rafael Amos, Vello Toomik, Sven Sommer, Villu Liiv);
2. Ettur	98 (Virve Laan, Tiiu Kuuskme, Urmas Väärtnõu, Toomas Kilgas);
3. Sammas	93 (Kaido Lasn, Katrin Lasn, Indrek Tibar, Kadri Steinbach, Jaanus Kukk);
4. SG4	85 (Ulvi Urgard, Endla Lindmäe, Malle Liiv, Priidu Valma);
5. Tammetõru	81 (Katre Amos, Paavo Paas, Erkki Ilves, Siim Aas);
6. Tere	80 (Kadi Sārgava, Priit Tähtsalu, Liisi Ruul);
7. Noortekeskus	60 (Monika Liiv, Üllar Põld, Tanel Oberg, Kirke Kasari, Kristi Kruus, Made Kaares);
8. RK (õpilased)	49 (Kert Paidre, Hans-Toomas Saareste, Karl Simmer, Mikko Kalamees, Mihkel Tomson, Sander Siniorg).

Kokku on osalenud 36 inimest, kellest 22 mehed ja koguni 14 naised. Hea meel on just Saue naiste ja noorte aktiivsuse üle, sest üldiselt peetakse mälumängu siiski soliidse eas meeste pärusmaaks.

Nüüd tuleb suvepuhkus ja jätkame sügisel. „Tammekilb 2011“ III eelvoor toimub tõenäoliselt septembri lõpus. Oktoobris korraldame aga Saue linna II individuaalsed meistrivõistlused ning Gümnaasiumi klassidevahelised meistrivõistlused.

Ilusat ja elamusterohket suve!

Saue Mälumänguklubi juhatus

Sünnipäevad juunis

TÕNIS-JAAK GEORGIN	93
ELISABETH LÕPP	91
LAIN VEIBER	88
SENTA KALM	87
ERNA LÄTT	84
VILMA TAMBUR	84
HARRI RANDLA	83
SILVIA LIIRA	82
HELMUT KARIN	81
MILVI RAASMANN	81
ANTS VIKERPUU	81
MALLE LENSOMIT	80
DANIEL MÄRTMAA	80
KONSTANTIN-HINDRIK PEEDU	80
PAVEL SAPOŽNIKOV	80

PALJU-PALJU ÕNNE!

Energiatõhus ja tervislik korterelamu

Soojad suvepäevad sunnivad meid unustama talvised külmad ilmad ja kõrge soojaarved. Samas on just kütteperioodiväline aeg õige ettevalmistuste tegemiseks oma elamu kompleksseks rekonstrueerimiseks.

Mis on kompleksne rekonstrueerimine?

Kompleksne elamu rekonstrueerimine tagab elamu seniste konstruktsioonide pikaajalise säilimise, tervisliku sisekliima ja madala energiatarbe. Põhiliselt 30–40 aastat tagasi ehitatud korterelamud on jõudnud seisu, kus need vajavad põhjalikku uuendamist ning seda ootavad nii küttesüsteem, välispiirded kui ka õhuvahetussüsteem.

Välispiirete soojustamisega kaitseme olemasolevad piirdeid lisakaitsekihiga soojustuse näol ilmastiku mõjude eest ja pikendame nende eluiga veel mitmekümneks aastaks. Soojustuskilbi maja välispiirdel laseb kallist küttesoojust majast halvasti välja ja seeläbi on vaja sedasama soojustussüsteemi kaudu majale vähem osta.

Et maja vajab pärast soojustamist vähem kütet, siis peab olema võimalus **küttesüsteemist** väiksema soojushulga vastuvõtuks ja selleks on vaja paigaldada küttekahle soojuse regulaator (termoregulaatorventiil), et iga korteri elanik saaks ise oma

toa soojust reguleerida ja vastavate seadmete paigaldamise korral ka selle eest tasuda vastavalt oma tarbimisharjumusele (Individuaalse soojusarvutuse süsteem).

Senini väga kehvast seisusest olevad **õhuvahetussüsteemid** tuleb nüüdisajastada ehk tagada tervislik õhuvahetus, mis põhiliselt rikuti täistihedate nn plastakende paigaldamisega. Esiteks on vaja õhuvahetus, mis väldib hallituse tekke, taastada ehk ehitada värske õhu sissevoolu kanalid ja sõltuvalt tehnilise lahenduse valikust kas soojustagastiga õhukanalid või kogu elamule soojustagastiga soojuspumbaga õhuvahetussüsteem. Tänapäevane õhu-

Elva linn, Tartu mnt 27c

Märts	2006	2007	2008	2009	2011
Tarbitud, MWh	30	20	23	21,0	10
Normaalaasta	26,1	28,5	25,6	21,3	12,0

Foto komplekselt renoveeritud korterelamust koos märtsikuuse energiatarbega, kuna maja valmis aprillis 2011.

vahetussüsteem tagab piisava hulga värsket õhku ja tagastab väljuvast saastunud õhust seal leiduvast soojusest kuni 80% elamusse sisenevale värsele õhule või antakse soojus üle soojussõlmes valmistatavale soojale tarbeveele.

Elamu kompleksse rekonstrueerimise maksumus võib ulatuda kuni 150 euroni köetava pinna ruutmeetri kohta, mille osaliseks katmiseks on võimalik KredExist saada kuni 35% rekonstrueerimistoetust (saadaval kuni 2012 lõpuni). Lisaks saab KredExist taotleda ka 50% toetust energiaauditiile ning ehitusprojektil. Swedbank ja SEB Pank pakuvad korterelamutele KredExi pikaajalist (20

aastat) soodusintressiga (kuni 4,2%) renoveerimislaenu. Praegu on riigi poolt antavad parimad finantseerimistingimused läbi aegade.

Mõistlike valikutega ja kompleksse rekonstrueerimisega on võimalik laenu maksete tasuda saavutatava energiasäästu maksumuse arvelt, seega pärast kompleksset rekonstrueerimist kulud ei suurene, kuid saadakse väiksemate küttekuludega soe tuba, tervislik sisekliima ning väärtuslik elamu pikkadeks aastateks.

Julget tegutsemist!

Aare Vabamägi, SA KredEx
Mob 5348 8921
Lisainfo www.kredex.ee

Saue Päevakeskuse ürituste kava juuni, juuli, august

- **05.07.2011 kell 10.00–14.00** Riiete, pesu ja jalanõude müük (endine Saue turu müük) Päevakeskuses.
- **18.06.2011** Saue Päevakeskuse kollektiivid esinevad Memme-Taadi Lustipeol.
- **27.06.–30.06.2011** Reisiühilised korraldavad Jaan Masingu eestvedamisel reisi Soome Saimaale. Veel on üksikuid vabu kohti!
- **23.07.2011** Raareisid korraldavad reisi Vormsi saarele. Hind pensionäridele 26.45 €. Hinna sees transport, reisisaatja ja giid, praam, lõunasöök. Lähem info ja reiskava päevakeskuses. Registreerimine ja maksmine kuni 15.06.2011.
- **23.07.2011** Saue Päevakeskuse inverteeritud rühm esineb Hüürus Mati Kalapoe juures Grillfest'il.
- **05.08.–07.08.2011** Raareisid korraldavad reisi Kuramaale, külla liivlastele. Hind koos sissepääsudega pensionäridele 103 €. Hinna sees buss, giid-reisisaatja, ööbimine koos hommikusöögiga. Lähem info ja reiskava päevakeskuses. Registreerimine ja maksmine kuni 15.06.2011.
- **18.08.–19.08.2011** Reisiühilised korraldavad reisi Edela-Eestisse ja Manilaiule. Hind 62 €. **Esimene päev:** väljasõit Sauelt kell 9.00. Kolmevõrd ordu, Lihula mõisamuuseum ja linnusevaremed. **Matsalu** lahe lõunakallas, mõis, Keemu linnutorn, Saastna poolsaar, Salevere Salumägi ja Kõmsi tarandkalmed. Kell 14.00 lõunatame **Virtsus**. Valeri Kirsi vanaauto muuseum, Virtsu linnusevare, **Puhtulauis** 3 km jalutuskäik, Laelatu puisniit, Rame, Pivarootsi, Hõbesalu, Paatsalu. **Varblas** Karl Ristikivi ja Kristjan Palusalu mälestussambad, Uue-Varbla väikemõisa muuseum ja Varemuru puhkekeskuses **Matsirannas**, kus majutume, supleme ja 20.45 õhtustame. **Teine päev:** hommikusöök ja suplus, **Tõstamaa** mõis, Leevarti, Munalau sadamast **Manilaiule**. Jalutame läbi saare edelaotsale (edasi-tagasi ca 4,5 km, mõnedel võimalik ka sõita), kus 14.00 lõunatame Riida talus, käime majaka juures, saab supelda. Kell 17.00 jõuame tagasi mandrile ja sõidame **Audrusse**, kus on mõisahooned ja Valgerand. Koju sõidame läbi Papsaare ja Pärnu-Jaagupi, orienteeruvalt kell 21.00 saabume Sauele. Registreerimine ja maksmine kuni 15.07.2011.
- **Tähelepanu!** Saue Linna Invaühingu järgmine koosolek toimub **2. augustil 2011 algusega kell 10.00**.

Seoses suvepuhkustega on **Saue Perearstikeskus** **1. juunist kuni 31. augustini** avatud järgnevalt:
E–N 8.00–16.00 R 8.00–15.00

Saue lionid lõpetasid hooaja

Kolmapäeval, 8. juunil kogunesid LC Saue liikmed Saue mõisa, et tõmmata alla joon järjekordsele lions-aastale. Asjakohase lühikese sõnavõtuga esines klubi selle hooaja president Jaan Moks. Ühtlasi tänas ta klubi juhatuse liikmeid aktiivse kaasalöömise eest klubi töös ning andis presidendi ametiraha üle järgmise hooaja presidendile – Ülo Keskküll'ile. Tänu Eestimaa lühikese suve soosingule oli ilm väga soe ja päikesepaisteline ning klubiõhtu toimus seekord mõisa taga vabas õhus. Toremaid meenusi jätkus ühises söögilaus mitmeks tunniks. Lahku mindi lootusega – kohtume taas sügisel!

Tõnu Kumari, LC Saue pressisekretär

Tammetõru jäi suvepuhkusele

Pensionäride ühiste ettevõtmiste, rõõmude ja murde ärarääkimise-kuulamise seltsing Tammetõru tähistas oma tegevuse kahekümnendat aastat väärilt – 2. juunil toimus kevadpidu.

Seekordne pidu oli tänu külalisele Boris Lehtlaanele eriti tujuküllane – saime nautida tema laulmist, keerutasime tantsumuusika saatel ja kõigil oli võimalus soetada endale helisalvestis „Siin on ilus elada“.

Tundsimine ennast tõeliste tõrkestena – noorte, ilusate ja tervetena. Olime rõõmsad, et meid ei olnud unustanud Saue Linnavalitsus ja Rafael Amos.

Tõsised tegijad olime ikka ise – Maie ja majaperemees Karl, kes ei ole juba aastaid suutnud „ei“ öelda. Ikka on ta võtnud vaevaks meid võõrustada oma ilusas koduaias, lauad-toolid ritta panna ja vorste grillida. Seekordne aiapidu oli juba kolmeteistkümnendal. Muidugi olime me õnnelikud, sest külaline Boris ei jätnud ka meid kiitmata. Nii meeldisid talle meie särtsakad lauljad-tantsijad kui ka meie küpsetatud koogid.

Ilus ilm ja hästi kordaläinud pidu tõestasid veel kord, et siin on ilus elada ...

Seltsingu Tammetõru nimel **Leili Laanepõld**

Loomaarst vastab

Ilmad on väga kuumad ja mul on hirm, et koer saab kuumarabanduse jalutuskäigu ajal. Mida teha, et seda ära hoida?

Kuumade suveilmade saabudes oleks paslik koeraga jalutamine nihutada varajasele jahedale hommikule ja hilisele õhtule, kui päevane kuumus on taandunud. Kui väliskeskonna temperatuur muutub liiga kõrgeks, ei suuda loom end ise jahutada ning kehatemperatuur hakkab kiiresti tõusma. See võib juhtuda nii jalutuskäigul kuumas ilmas kui ka sõitvas autos. Loom ei higista sarnaselt inimesele, et end jahutada, vaid lõõstutab. Kuumarabandus võib tabada kergemini kutsikaid ja eakaid loomi, ülekaalulised ja paksu tumedama karvaga loomad on ka riskigrupis. Arvestama peaks sellega, et kuumarabandus on kiire kuluga ja võib lõppeda looma surmaga.

Kuidas kuumarabandust ära tunda?

Loom on rahutu, hingeldab intensiivselt, kael on ette sirutatud ja keel suust väljas. Loom on nõrk ja loid, liimaskestad on erkpunased. Esineb ka oksendust ja kõhulahtisust, loom võib kaotada teadvuse. Kehatemperatuur on tõusnud üle 41 kraadi.

Mida koheselt ette võtta?

Loom tuleb viia kiiresti jahedasse ja varjulisse kohta. Kui loom joob, võiks anda talle jahedat vett nii palju, kui janu on. Võimalusel kasta loom jaheda veega märjaks, kaasa arvatud pea, see alandab kiiresti kehatemperatuuri. Kui see pole võimalik, siis asetada jääkott pea peale ajutuseks ja anda loomale rahu. Võib masseerida looma jalgu, et kiirendada vereringlust. Kindlasti võtke ühendust konsultatsiooniks oma loomaarstiga.

Õigeid valikuid soovides, Teie

Raimond Strastin
loomaarst

Teated ja tarbijainfo

Saue Linna Raamatukogus
(Saue, Nurmesalu 9)
alates 24. maist avatud
Saue Kodu-uurimise Seltsingu
näitus

"Süda tuksub..."
(pilte eesti pulmatest)

Andis-E oü
Vörkaedade müük

Hinnad paindlikud, küsi pakkumist!
www.andis.ee / andis@andis.ee
tel 56972360 Transpordi võimalus.

BeGreen
Kasutatud
riided
kogu perele!

E-T 10-18 • K-R 10-16 • L 10-14
Saue kaubahoovis
Pärnasalu põik 1

Visiitkaardid 100tk
3.- € +km (46,94 EEK+km),
valmis- või standardkujundusest.
Rohkem infot www.soha.ee
Soha OÜ, Saku, Niidu 9
info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

Kalsep

Müüme
sõelatud
mulda

Info ja tellimine
telefonilt
5346 0382

www.kalsep.ee

**SAUE LINNA
JAANITULI**

23. juunil
tammikus Jaanituleplatsil

Tuli süüdatakse kell 21.00

Tantsuks ja meelelahutuseks mängib
ansambel JUSTAMENT

Kavas võistlused lastele
ja kõievedu meestele

Kehakinnitus ja kesvamärjuke kohapeal

Võta kaasa hea tuju ja paremad sõbrad
pidu on prii

Korraldajad: Saue Huvikeskus ja Kaitseliidu Harju Maleva Saue kompanii

HANSABUSS
Seltskond rattastel / Companions on wheels

**Bussisõit on
Rattavõit!**

Sõida Tallinn-Saue nr. 191 bussiga,
täida kupong ja võida jalgratas.
Lisaks muid auhindu.
Kampaania kestab 13.-30. juuni 2011.

Rohkem infot www.hansabuss.ee

Ees- ja perekonnanimi:

E-posti aadress:

Elukoht:

Telefon:

Täida kupong ja osale loomisel, loosikast asub TALLINN-SAUE nr. 191 bussis.

**JOSERA lemmikloomatoit
nüüd ka Saue!**

Soodne tutvumishind järgmistele toodetele:
Josera Adult Culinesse kassitoit 3 kg **17,30 € -15%**
Josera Adult Miniwell koeratoit 4 kg **18 € -15%**
Josera Adult Optiness koeratoit 15 kg **42 € -15%**

SAUE LOOMAKLIINIK

Lemmikloomade vaktsineerimine, ravi, päevakirurgia,
Hill's, Josera ja Royal Canine lemmikloomatoit

Kolmapäeviti pensionäridele kliiniku visiitdatus
ainult 5 € (tavahind 12.-)

Sooja 1, Saue, tel 600 3382; www.sauekliinik.ee
E-R 15.00-19.00, L 10.00-13.00

**NB! Suveperioodil 13.06.-21.08.2011
on kliinik laupäeviti suletud**

Lee Lastepäevahoid Keilas
ootab oma ridadesse mudilasi alates 1,5 eluaastast.
Individuaalne lähenemine, väike rühm, kogunud kasvatajad.
56 560 115, lasteaed@leegrupp.eu
www.leegrupp.eu

**FEKAALIVEDU
(kogumiskaevude
tühjendus)**

Hinnad alates 13 €
Küsi kindlasti pakkumist!
Tel 5346 8430
Geotrans OÜ

FEKAALIVEDU

5191 6171

**Saue Linna Raamatukogu
on 1. juunist kuni 31. augustini
avatud E, T, N 10-18, K 10-19, R 10-17
Laupäev, pühapäev – suletud**

Müün

- KÜTTEPUUD, PUITBRIKETT, PELLE-TID www.polarheat.ee Tel 5649 9499
- Müüa puhtatöulised **Saksa lambakoera kutsikad**. Sündinud 3. mail, loovutus alates jaanipäevast. Hind 60 eurot, asume Laagris. Lisainfo: marko@b55.ee, 5664 9193
- Müüa **pianino** Liirika. Tel 5192 2636

Ostan

- Ostan Sauele **garaaži**, 18-50 m². Kontakt: 5669 8863

Kinnisvara

- Müüa Koondise tn **2-toaline** (52,4 m²) heas korras korter otse omanikult. Piret 518 5117
- Kolmelapseline korralik pere soovib üürida **vähemalt 4-toalist korterit** või majaosa Saue, 300 eurot kuus. **VÄGA KIIRE!** 5367 5360, lnvlnr@gmail.com

Otsin tööd

- Teostan **pottsepatöid**. Klassikaliste kaminat ja looduskivide paigaldus. Töödest pildid. Transport, materjal meie poolt kohale toimetamisega. Tel 5803 3448, Ain
- 19-aastane **tütarlaps otsib tööd**. Tel 5552 0121
- Ohtlike **puude langetamine** ja **kändude freesimine**. Tel 5347 4029

Pakun tööd

- Väike sõbralik kollektiiv Saue otsib oma perre: ***AUTOJUHT-HOOLDUSTÖÖLIST *AUTOJUHT-TRAKTORISTI** võimalus töötada osalise või täistööajaga. Lisainformatsioon tel: 659 6520; 505 9509; e-post: info@saumer.ee
- Usin-TR OÜ otsib oma meeskonda uusi töötajaid: **komplekteerija-autojuht; kokk; kõõgi abitöölaine; nõudepesija** kohvikusse tööajaga 11.00-15.30 Töö vahetustega, asukohaga Keila, Tehase 1; CV saata eve.piberman@usin.ee või helistada tel 679 7069
- Ettevõtte palkab **üldehitaja** ja **abitöölisi ehitusele**. Enda tutvustus ja palgasoov saata palun e-postile info@eproduct.ee või helistada telefonil 5349 9156
- AS SAMI pakub tööd osalise tööajaga **MAJAHOIDJALE**. Ettevõtte territooriumi ja haljasalade hooldus, jooksvate remonditööde teostamine, tehase väravate avamine ja sulgemine. Vajalik B-kategooria autojuhuluba. Tule tn 20, Saue, tel: 670 9040, sami@sami.ee

Teade

- 28.05.2011 leitud Saue Sõle toimumiskohal **pross**. Info tel 521 7155

SAUE UJULA JA JÕUSAAL

Avatud iga päev! **E-R 6.30-22.00**
L 9.00-17.00; P 9.00-20.00

Kasuta soodsat võimalust sportimiseks!
Kohtumiseni – Saue, Nurmesalu 9
Tel 659 6669; http://koolihaldus.saue.ee//